

- A. Deze nota is in overleg met de volgende disciplines geconcipieerd:
- B. Er is wel overeenstemming
- C. Er heeft overleg plaatsgevonden met wethouder Aarts

KORTE INHOUD (GELIJKDUIDEND AAN VOORBLAD)
Review Tram Vlaanderen – Maastricht

1. Aanleiding.

Met deze nota worden de reviewresultaten vastgesteld en deze worden via de bijlagen bij deze nota vrijgegeven voor de openbaarheid waaronder de informatiesessie voor PS en raad op 25 februari 2015. De nota vormt de opmaat naar het politiek-bestuurlijke proces van de komende weken en maanden.

Met deze nota wordt ook het formele startsein gegeven voor het vervolgproces TVM waarvan de voorbereidingen reeds ter hand zijn genomen vanaf 1 februari 2015. De reviewresultaten en de resultaten van het vervolgproces worden ter besluitvorming voorgelegd aan Provinciale Staten en de gemeenteraad en aan de Belgische partners na de zomer 2015.

Dit vervolgproces is gericht op een variantenstudie naar een voorlopige eindhalte voor de Wilhelminabrug.

Daartoe is een plan van aanpak opgesteld. Daarin zijn enkele principiële elementen benoemd waarover helderheid gewenst is in relatie tot het vervolgproces.

De nota betekent dat wordt gestart met de voorbereidingen voor het evaluatieproces.

2. Relatie met bestaand beleid.

2.1 Review-procesverloop

Na een aantal jaren voorbereiding heeft in het najaar van 2012 belangrijke besluitvorming plaatsgevonden: PS is geïnformeerd over het ondertekenen van de kadernota en op PS-niveau is in het kader van de begroting besloten over de financiële middelen voor TVM; op raadsniveau is bij wijze van een projectbesluit in 2012 voorwaardelijk groen licht gegeven voor het vervolg van het project met de kanttekening daarbij dat er nog een aantal risico's speelt.

Naar aanleiding van eerste signalen vlak voor de zomer 2014 en meer indringende signalen rond de zomer 2014 van de projectorganisatie Tram Vlaanderen - Maastricht is bestuurlijk per omgaande aangedrongen op een integrale, diepgaande review op het totale dossier. Verzocht is om techniek, budget, planologie en planning in beeld te brengen.

Ook lagen er op dat moment nog steeds de risico's zoals vermeld in het raadsstuk van eind 2012 met de bestuurlijke vraag in hoe ver het daarmee stond.

Op 18 november 2014 zijn de voorlopige reviewresultaten vertrouwelijk gerapporteerd aan GS en B&W.

Er was voorafgaande aan deze rapportage reeds overleg met de Belgische partners in het kader van de review; bij brief van 9 december 2014 is minister Weyts formeel op de hoogte gebracht en is aangedrongen op overleg.

Op 23 december 2014 was minister Weyts in de gelegenheid om een delegatie uit Nederland te ontvangen bestaande uit wethouder Aarts, deputé Van der Broeck vergezeld door enkele ambtenaren. Tijdens de bijeenkomst is kennis genomen van de situatie en is de afspraak gemaakt om de reviewresultaten die op dat moment nog niet definitief voorlagen, verder te onderbouwen en te bezorgen bij alle partijen.

De minister heeft gevraagd om op basis van de reviewresultaten, de resultaten van de variantenstudie en het taakstellend budget een keuze te maken en bezien zal worden welke gevolgen dit heeft op de exploitatie en het tijdpad. Pas daarna kunnen formele standpunten worden ingenomen.

Op 4 februari 2015 is met De Lijn gesproken over het plan van aanpak voor het vervolg en de intensievere betrokkenheid van De Lijn hierbij.

De stand van zaken met betrekking tot het vervolmaken van de voorlopige reviewgegevens is toegelicht alsmede het bestuurlijke tijdpad richting openbare sessie in februari.

Aangegeven is dat voorafgaande aan de bestuurlijke sessie en wel op 23 februari 2015 vervolgoverleg zal plaatsvinden. De reviewresultaten worden omstreeks deze datum aan De Lijn overhandigd (onder embargo vanwege de besluitvorming van beide colleges hierover op 24 februari 2015).

Het proces is tot nu toe vertrouwelijk doorlopen hetgeen noodzakelijk was: de reviewresultaten waren nog niet definitief, het feitenonderzoek moest volledig worden gemaakt, de partners waren nog niet in de gelegenheid hiervan kennis te nemen en er moest besloten worden rondom het vervolg tegen de achtergrond van de afspraken in de overeenkomst.

De inzet was-is om zorg te dragen voor een zorgvuldig proces ter voorkoming dat daaruit schade zou kunnen voortvloeien.

Naar aanleiding van de voorlopige reviewresultaten is gesteld dat het project Tram Vlaanderen - Maastricht niet meer passend lijkt te zijn binnen de kaders, technisch, financieel, planologisch en qua planning; een aantal risico's waarvan in de besluitvorming van 2012 gewag is gemaakt doet zich daadwerkelijk voor.

De voorlopige conclusie is gedeeld met de projectpartners tot op het hoogste niveau in december 2014. In het verlengde van de kaderovereenkomst is vervolgens uitgesproken de review af te ronden zodat de voorlopige conclusie definitief kan worden gemaakt. Parallel daaraan gaan de Nederlandse partners studeren op varianten.

Het proces voorziet erin dat in navolging van de projectpartners nu ook de leden van Provinciale Staten en de gemeenteraad van deze definitieve conclusie met onderleggers op de hoogte worden gebracht. Dat gebeurt via de openbare zitting. Daartoe is een presentatie opgesteld (onderdeel van bijlage 1).

2.2 De review- inhoudelijk

De review is thans (nagenoeg) afgerond en er zijn geen andere conclusies te trekken dan de voorlopige conclusies zoals gepresenteerd in november 2014.

Voor wat betreft het onderdeel Wilhelminabrug ligt er een rapportage uit februari 2015 met als conclusie dat er aanpassingen vanuit constructief oogpunt nodig zijn in orde van grootte van € 6 mio met daarbij de kanttekening dat men pas definitief kan adviseren als het spoorontwerp is uitgewerkt tot op bestek niveau.

Het andere probleem met betrekking tot de Wilhelminabrug, Vork, Maasboulevard, tunneldek zijnde de overbrugging van het hoogteverschil en de zogenaamde "hobbels" in het wegdek in combinatie met bochtstralenproblematiek en stedenbouwkundige inpassing is wel als zodanig geconstateerd

maar nog niet uitgewerkt. Een oplossing voor deze problemen is binnen alle redelijkheid nog niet gevonden.

Daarnaast zijn de financiële gevolgen in beeld gebracht van de risico's die in raadsstuk 2012 op raadsniveau zijn gedeeld. Het betreffen risico's die deels ingecalculeerd waren en waarvan de financiële omvang thans bekend is, aangevuld met mogelijke risico's die zich thans daadwerkelijk voordoen en er doen zich onvoorziene risico's voor.

Om te komen tot een financieel beeld met volledig risicoprofiel zijn al deze risico's meegenomen in de nieuwe raming deels onder de post meerkosten ad € 25 mio, deels onder de post risico's € 10 tot 15 mio. Met daarbij de kanttekening dat een aantal posten nog onderwerp zijn van onderhandeling.

Voor het openbare informatiemoment is een aantal onderleggers gemaakt die zijn gebundeld in een boekwerkje dat voor de openbaarheid is bestemd (bijlage 1).

Het is de bedoeling dat bijlage 1 na afloop van de openbare bijeenkomst wordt uitgereikt aan de PS- en raadsleden en aan de pers. Aanvullend ligt ook nog een aantal bijlagen openbaar ter inzage.

Onderdeel van de review vormen ook begrotingen. Ten aanzien van het openbaar maken van begrotingen is de gedragslijn dat deze op hoofdlijnen openbaar worden gemaakt en dat aanbestedingsgevoelige (vaak detail) informatie vertrouwelijk ter inzage wordt gelegd. Het schaadt het belang van het project en daarmee ook van de partners als alle financiële informatie aan de openbaarheid wordt prijsgegeven; reden waarom ook nu wordt voorgesteld om de aanbestedingsgevoelige informatie vertrouwelijk ter inzage te leggen.

Opgemerkt zij dat de vertrouwelijkheid van deze financiële gegevens het goed kunnen voeren van een openbaar debat over het tramproject niet in de weg hoeft te staan.

Voorts wordt onder dit hoofdstuk verwezen naar de gebundelde reviewresultaten met oplegnotitie, zijnde de brief van beide colleges aan PS en de raad.

3. Gewenst beleid en mogelijke opties.

3.1 Vervolg

De voorbereidingen zijn getroffen voor het vervolg, zijnde de variantenstudie.

Daartoe is een plan van aanpak opgesteld (bijlage 2).

Uitgangspunt van deze studie is dat er zodanige diepgang in komt dat er harde conclusies uit getrokken kunnen worden.

Dat vraagt om tijd (ruim een half jaar) en een intensievere samenwerking tussen alle projectpartners, in de projectorganisatie zijn maatregelen voorzien voor een intensievere betrokkenheid van de Belgische projectpartners.

De kosten komen ten laste van het gezamenlijk trambudget van provincie en gemeente.

Het plan van aanpak voorziet in de mogelijkheid om reeds in april tot een voorlopige keuze te komen rondom de locatie van de halte op het tracé voor de Wilhelminabrug.

Deze voorlopige keuze is dan te baseren op ontwerptekeningen van mogelijke locaties waarbij per locatie relevante aspecten in beeld worden gebracht.

Als er op dat moment al voldoende argumenten beschikbaar zijn om tot een voorlopige keuze te komen, kan het vervolgproces toegespitst worden naar deze voorkeurslocatie en kan de diepgang tot op VO+ niveau erin worden gebracht. Met deze aanpak kan tijd en geld worden bespaard en kan alle energie worden gefocust.

Omstreeks de zomer worden de resultaten van de vervolgstudie opgeleverd, zijnde de uitwerking van de variantenstudie tot op ontwerpniveau, de argumentatie die geleid heeft tot de voorlopige

keuze om een variant verder uit te werken tot op VO+ niveau, de uitgewerkte voorkeursvariant op VO+ niveau en deze resultaten worden samen met de reviewresultaten ter besluitvorming voorgelegd. Onderdeel van de studie is ook het geven van inzicht in de jaarlijkse beheer- en exploitatiekosten met betrekking tot de voorkeursvariant.

3.3 Uitgangspunten voor het vervolg

Elementen waarover vooraf helderheid moet zijn.

De variantenstudie is te starten vanuit een aantal bestuurlijk vooraf vastgestelde respectievelijk herbevestigde uitgangspunten en veronderstellingen zoals:

- uitgangspunt blijft om uiteindelijk tot aan het Station te geraken;
- parallel daaraan inzet richten op fasegewijze realisatie;
- fase 1 halteert voor de Wilhelminabrug;
- gemeente en provincie houden oorspronkelijk budget beschikbaar;
- alle inspanningen gericht op handhaving Rijksbudget;
- het budget van € 62,5 mio is taakstellend;
- de kosten van onderhoud beheer en exploitatie worden in beeld gebracht en vormen onderwerp van gesprek tussen partijen; gevolgen voor De Lijn worden in beeld gebracht;
- alle kosten voor vervolg ten laste van gezamenlijk budget, voorbereiding gestart per 1 februari 2015.

3.4 Situatie m.b.t. De Lijn

Er is op 4 februari 2015 uitvoerig met De Lijn gesproken met als belangrijkste thema's:

- verrassing rondom de review resultaten;
- project is ook aan Belgische zijde on hold gezet;
- attentiepunt vormen alle randinvesteringen-activiteiten langs de tramroute;
- alle inzet erop gericht om gereserveerd budget voor project te behouden;
- uitgangspunt tramverbinding tot aan het Station overeind houden in relatie tot beschikbaar budget;
- zet koers op varianten, snel-realistisch-tempo, conform resultaat overleg met minister;
- in beeld brengen van de effecten n.a.v. keuze eindhalte;
- besluitvorming vindt plaats door de Vlaamse regering; De Lijn voert uit;
- bij vervolgtraject intensievere samenwerking;
- er zijn voorinvesteringen aan Belgische zijde.

3.5 Interpellatiedebat provincie

Heeft plaatsgevonden op 6 februari 2015.

De resultaten: kritisch naar proces maar de ambitie van de tramverbinding Hasselt-Maastricht met een gefaseerde realisatie en met handhaving van budgettair kader wordt onderschreven.

3.6 Draaiboek openbare bijeenkomst PS en raad

Datum	:	25 februari 2015	
Aanvang	:	19.30 uur	
Einde	:	21.30 uur	
Locatie	:	v.d. Valk	
Genodigden	:	projectpartners	via kennisgeving
		leden PS + raad	via Griffie + per brief
		pers	per brief
		namens colleges	deputé Van der Broeck en wethouder Aarts ambtelijke ondersteuning

Het doel van de avond is informatieoverdracht met ruimte voor eerste vragen.

Het vervolgproces voorziet in voldoende ruimte voor PS en raad om aanvullende informatie te vragen en vragen te stellen.

3.7 Wet openbaarheid van bestuur

Op 29 november 2014 hebben mevrouw D. Joskin-Vonk c.s. per e-mail een verzoek gedaan op grond van de Wet openbaarheid van bestuur om toezending van een rapport inclusief de bijbehorende begroting, waaruit blijkt dat de Wilhelminabrug in haar huidige staat niet geschikt is voor het tramtracé en dat dit extra onvoorziene meerkosten met zich meebrengt. Mevrouw Joskin-Vonk en de meeste andere ondertekenaars van het verzoek zijn appellanten in het kader van de beroepsprocedure over het bestemmingsplan 'Tram Vlaanderen Maastricht'.

Het verzoek is op 5 januari 2015 afgewezen op grond van de volgende motivering:
Het verstrekken van informatie op grond van de Wet openbaarheid van bestuur blijft achterwege indien het belang van openbaarheid niet opweegt tegen de economische of financiële belangen van de gemeente, het belang dat geadresseerde heeft als eerste kennis te kunnen nemen van een besluit (de informatie is niet definitief, doch slechts ten dele en als concept voorhanden), en het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokkenen, een en ander conform artikel 10 lid 2 sub b, sub f en sub g Wet openbaarheid van bestuur (Wob).

Inmiddels zijn de aan de orde zijnde weigeringsgronden niet meer van toepassing voor zover het informatie betreft die op 25 februari 2015 aan de openbaarheid wordt prijsgegeven. Mevr. D. Joskin c.s. zal meteen na de openbare sessie worden benaderd.

4. Duurzaamheid en gezondheid.

Niet van toepassing.

5. Personeel & Organisatie.

Niet van toepassing.

6. Informatie en automatisering.

Niet van toepassing.

7. (Duurzame) aanbestedingen.

Niet van toepassing.

8. Beheersparagraaf IBOR.

Niet van toepassing.

9. Financiën

Niet van toepassing.

10. Voorstel.

1. Te accorderen de reviewresultaten op het vlak van de techniek, de financiën, de planologie en de planning van het project Tram;
2. Te constateren dat het project Tram niet past binnen de eerdere kaders;
3. Ervan kennis te nemen dat deze constatering met de samenwerkende partijen is gedeeld;
4. Te accorderen dat de reviewresultaten daarmee thans actief openbaar kunnen worden gemaakt via de openbare sessie met PS en de raad, via een openbaar informatiepakket met oplegnotitie, via een persbericht en een persconferentie;
5. Te accorderen dat de reviewresultaten daarna met relevante partners worden gedeeld waaronder de gemeente Lanaken volgens de eerdere afgesproken communicatielijnen i.c. De Lijn;
6. Te accorderen dat aanbestedingsgevoelige informatie die samenhangt met de review - zoals te doen gebruikelijk - vertrouwelijk ter inzage wordt gelegd voor de leden van PS en raad;
7. Te accorderen dat de honorering van een eerder afgewezen Wob-verzoek thans kan plaatsvinden voor zover het betreft de informatie die thans openbaar wordt gemaakt;
8. Te accorderen het vervolgproces waarin ruimte is ingebouwd voor het geven van aanvullende toelichtingen en beantwoording van technische vragen en waarin acties worden gericht op de variantenstudie waarbij enerzijds de scope op het tracé tot aan het Station niet uit het oog wordt verloren en anderzijds gestudeerd zal worden op een voorlopige eindhalte voor de Wilhelminabrug;
9. Te accorderen het plan van aanpak voor dit vervolgproces met als principiële uitgangspunten dat
 - gereserveerde budgetten beschikbaar blijven;
 - budget € 62,5 pp 2009 taakstellend is;
 - vervolgtraject t.l.v. gezamenlijk budget;
10. Te accorderen dat de resultaten van dit vervolgproces met de reviewresultaten t.z.t. ter besluitvorming worden voorgelegd;
11. Te accorderen dat de voorbereiding van het evaluatieproces wordt gestart waarbij in een dialoog met Provinciale Staten en de gemeenteraad een gezamenlijke aanpak wordt voorgesteld in opdracht van de provincie en gemeente met inschakeling van een externe bureau.

11. Vervolg / Planning.

Politiek-bestuurlijk proces - tijdspad

23 februari 2015	vervolg afstemming met De Lijn = ambtelijk
24 februari 2015	nota in beide colleges rondom procesaanpak + vrijgeven van alle stukken
26 februari 2015/maart 2015	ruimte voor technische vragen-antwoorden conform contract beantwoording provincie/gemeente inloop 6 + 13 maart 2015 't Labgebouw, provincie
februari 2015 - medio 2015	variantenstudie + evaluatie proces
zomer 2015	resultaten variantenstudie + resultaten procesevaluatie
na de zomer 2015	besluitvorming review, variantenstudie